

Uputstvo sa listom mjera energetske efikasnosti za izradu Godišnjeg operativnog plana energetske efikasnosti organa državne uprave

Jedan od glavnih prioriteta Zakona o energetskej efikasnosti („Službeni list Crne Gore 29/2010” od 20.5.2010) je poboljšanje energetske efikasnosti u javnom sektoru. U tom smislu članom 6 Zakona je propisano donošenje Godišnjeg operativnog plana energetske efikasnosti organa državne uprave, a koji glasi:

“Godišnjim operativnim planom energetske efikasnosti organa državne uprave utvrđuju se:

- mjere koje će se sprovoditi u objektima u kojima organi državne uprave obavljaju funkcije;*
- dinamiku i način sprovođenja mjera i*
- sredstva potrebna za sprovođenje mjera, izvore i način njihovog obezbjeđivanja.*

Operativni plan iz stava 1 ovog člana donosi Vlada u skladu sa Akcionim planom.

Sredstva za sprovođenje operativnog plana iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore”.

Godišnjim operativnim planom obuhvaćeni su objekti organa državne uprave čiji se troškovi za energiju finansiraju iz budžeta Crne Gore (posredni ili neposredno).

Dostavljene obrasce kojima se definiši, planiraju i vrednuju mjere energetske efikasnosti treba korektno popunjavati na osnovu relevantnih podataka koji su proizvod kvalitetno osmišljenih aktivnosti, iskazanih adekvatnom dokumentacijom (projekti, analize, elaborati, energetske preglede i sl.). Ukoliko podaci specificirani obrascem nijesu raspoloživi za pojedine planirane mjere energetske efikasnosti pozicije za njihovo unošenje ostaviti upražnjene.

U cilju lakšeg i efektivnijeg popunjavanja dostavljenog obrasca u daljem tekstu je data lista mjera energetske efikasnosti za izradu Godišnjeg operativnog plana energetske efikasnosti organa državne uprave. Prilikom izrade predmetne liste uzet je obzir postojeći stepen razvoja energetske efikasnosti u Crnoj Gori, pa je vođeno računa da predložene mjere u ovoj fazi implementacije Akcionog plana energetske efikasnosti (2010 - 2012) imaju realnog osnova za njihovo planiranje i realizaciju. Lista mjera će se u narednom periodu po potrebi proširivati zavisno od daljeg razvoja energetske efikasnosti u svim oblastima.

U skladu sa navedenim Akcionim planom mjere energetske efikasnosti su svrstane u tri osnovne kategorije i to:

- I. Mjere koje vode ka povećanju energetske efikasnosti kroz određena regulatorna i institucionalna rešenja, a što uglavnom podrazumijeva:
 1. formiranje namjenskih organizacionih struktura (službi, odjeljenja, sektora i sl.) sa zadatkom planiranja, implementacije, praćenja efekata, izvještavanja i promovisanja mjera energetske efikasnosti, kako na nivou Vlade tako i na nivou pojedinih Ministarstava koji su relevantni sa aspekta potrošnje energije u objektima u kojima obavljaju funkcije;
 2. poboljšanje odnosa prema ostvarenoj potrošnji energije, kao i promjeni načina regulisanja troškova za energiju u objektima koje koriste organi državne uprave;
 3. uvođenje novog pristupa u organizaciji organa državne uprave u cilju poboljšanja ponašanja korisnika energije za racionalno korišćenja energije (edukacija, kontrola, sankcije i sl.);
 4. uvođenje savremenih kriterijuma energetske efikasnosti u javnim nabavkama zgrada, vozila, materijala, instalacija i uređaja i sl., a koji direktno ili indirektno utiču na potrošnju energije;
 5. izrada planova štednje u objektima javnog sektora.

II. Mjere uspostavljanja systema praćenja potrošnjom i upravljanja energijom (energetski menadžment):

1. Uspostavljanje funkcionalnog sistema za planiranje, praćenje i izvještavanje o efikasnom korišćenju energije u organima državne uprave;
2. Uspostavljanje informacionog sistema radi praćenja i izvještavanja o potrošnji energije u objektima kojima organi državne uprave obavljaju funkcije;
3. Uvođenje mjerenja potrošnje energije u svrhu upravljanja energijom (daljinsko očitavanje, pametna brojila itd.).

III. Mjere poboljšanje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije u javnim zgradama:

1. Vršenje energetskih pregleda zgrada u kojim organi državne uprave obavljaju funkcije u cilju sagledavanja postojećeg stanja po pitanju energetskih karakteristika, njihovog sertifikovanja i predlaganja mjera energetske efikasnosti;
2. Sertifikovanje energetskih karakteristika zgrada i javno izlaganje sertifikata;
3. Implementacija mjera energetske efikasnosti u svrhu poboljšanja energetskih karakteristika zgrada u kojima organi kojim organi državne uprave obavljaju funkcije, a čije su osnovne komponente:
 - a. Rekonstrukcija sistema grijanja i hlađenja/klimatizacije i pripreme sanitarne tople vode:
 - zamjena, nadogradnja ili popravka izvora toplotne energije (kotlovi, toplotne),
 - prelazak na čistije oblike energije za grijanje i hlađenja (sa posebnim osvrtom na korišćenje obnovljivih izvora energije),
 - prelazak sa lokalnog na centralni efikasniji sistem grijanja odnosno hlađenja objekata ,
 - zamjena, nadogradnja ili popravka podstanica (ugrađivanje kalometara za mjerenje utrošene energije),
 - nadogradnja ili ugrađivanje modernog sistema kontrole temperature uključujući: kontrolne uređaje, temperaturne senzore, termostatske ventile, kalorimetre, mjerače potrošnje goriva i sl.,
 - toplotna izolacija i rekonstrukcija instalacija sistema grijanja i hlađenja u objektima,
 - korišćenje otpadne toplote i sl.
 - b. Poboljšanje energetskih karakteristika omotača zgrade:
 - toplotna izolacija spoljnih zidova, krova, poda i drugih elemenata omotača zgrade,
 - zamjena, nadgradnja ili popravka postojećih spoljnih prozora i vrata i drugih transparentnih površina;
 - c. Poboljšanje efikasnosti unutrašnjeg osvjetljenja zgrade:
 - ugradnja energetski efikasnih svjetiljki,
 - poboljšanje sistema kontrole osvjetljenja i upravljanja rasvjetnim tijelima.